

Verslag van door familievereniging Dicht-bij in samenwerking met rechtbank Oost-Brabant georganiseerde themabijeenkomst d.d. 15-11-2017

Onderwerp: beschermingsmaatregelen bewind, mentorschap en curatele

Op uitnodiging van de Familievereniging Dicht-bij gaf de Rechtbank Oost-Brabant op woensdag 15 november een lezing over de juridische aspecten bij beschermingsmaatregelen. De heer Tjeu Verstappen, voorzitter a.i. van de familievereniging, mocht bijna 400 aanwezigen welkom heten en de sprekers introduceren. Mevrouw mr. L. Jongen (kantonrechter) en mevrouw mr. M.J. van der Heyden (senior juridisch medewerker) gaven in hun presentatie duidelijkheid over de veranderingen in de wet- en regelgeving en de procedures met betrekking tot de onderbewindstelling, het mentorschap en de curatele. Zij illustreerden hun verhaal met een powerpoint presentatie en lichtten het toe met voorbeelden uit de praktijk. Verder gaven ze antwoord op de vooraf ingediende vragen. Met name de verschillen tussen de drie beschermingsmaatregelen werden duidelijk uitgelegd.

Drie beschermingsmaatregelen

In Nederland kennen we drie verschillende beschermingsmaatregelen: het bewind, het mentorschap en curatele. De onderbewindstelling van goederen biedt bescherming aan een meerderjarige die als gevolg van zijn lichamelijke of geestelijke toestand of als gevolg van verkwisting of het hebben van problematische schulden niet in staat is om zelfstandig zijn vermogensrechtelijke belangen te behartigen. Een bewind dat is ingesteld vanwege verkwisting of het hebben van problematische schulden wordt altijd ingeschreven in het Centraal Curatele- en bewindregister (hierna: CCbr). Als het bewind is ingesteld wegens de lichamelijke of geestelijke toestand van betrokkene kan de kantonrechter ambtshalve of op verzoek van iemand die gerechtigd is om dat verzoek in te dienen bepalen dat dat bewind wordt ingeschreven in voornoemd register. Publicatie in het CCbr beschermt tegen het aangaan van ongewenste overeenkomsten. Een bewind kan worden ingesteld over alle goederen die aan betrokkene (zullen) toebehoren, maar kan ook beperkt worden tot een of enkele goederen. In beginsel wordt een bewind voor onbepaalde tijd ingesteld.

Het mentorschap biedt bescherming aan een meerderjarige die als gevolg van zijn van zijn geestelijke of lichamelijke toestand niet in staat is om zijn belangen van niet-vermogensrechtelijke aard zelf behoorlijk waar te nemen. De belangen waar het hier om gaat liggen op het gebied van de verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding van de betrokkene. De beschermingsmaatregelen bewind en mentorschap kunnen naast elkaar bestaan.

Een meerderjarige kan onder curatele worden gesteld wanneer hij zijn belangen niet behoorlijk waarneemt of zijn veiligheid of die van anderen in gevaar brengt als gevolg van zijn lichamelijke of geestelijke toestand of als gevolg van gewoonte van drank- of drugsmisbruik. Een betrokkene die onder curatele is gesteld is handelingsonbekwaam. Dat betekent dat betrokkene toestemming nodig heeft van zijn curator voor het verrichten van rechtshandelingen. Curatele is de zwaarste maatregel. Zo verliest een betrokkene de bevoegdheid om het gezag over minderjarigen kinderen uit te oefenen en kan een betrokkene die als gevolg van zijn lichamelijke of geestelijke toestand onder curatele is gesteld alleen met toestemming van de kantonrechter een testament maken.

De rechter beoordeelt of en welke beschermingsmaatregel het meest passend is. Een beschermingsmaatregel kan al voor de 18^e verjaardag van een betrokkene worden ingesteld maar treedt pas in werking bij het bereiken van voornoemde leeftijd.

De rol van de rechter

Bij beschikking van de kantonrechter wordt een beschermingsmaatregel ingesteld en wordt een bewindvoerder, mentor of curator benoemd. Na ontvangst van het verzoekschrift zal in beginsel een zitting plaatsvinden waarvoor betrokkene, verzoeker(s) en belanghebbenden worden opgeroepen. Ter zitting beoordeelt de kantonrechter of de (vermogensrechtelijke en/of niet vermogensrechtelijke) belangen van betrokkene niet met een meer passende en minder verstrekkende voorziening kunnen worden behartigd. Vervolgens zal de kantonrechter de bewindvoerder/mentor/curator benoemen. De voorkeur van betrokkene wordt daarbij gevolgd, tenzij er gegronde redenen zijn om een andere bewindvoerder/mentor/curator te benoemen (dit is bijvoorbeeld het geval als blijkt dat de voorgestelde bewindvoerder/mentor/curator ongeschikt is om de taken van bewindvoerder/mentor/curator uit te oefenen). De rechter kan twee bewindvoerders/mentoren/curatoren benoemen.

Na de zitting wordt aan de betrokkene, de verzoeker(s) en de belanghebbenden een afschrift van de beschikking toegezonden. Dit is een officieel document.

De bewindvoerder dient jaarlijks rekening en verantwoording af te leggen aan de betrokkene (als deze in staat is om de inhoud daarvan te begrijpen) ten overstaan van de kantonrechter. Is betrokkene niet in staat om de rekening en verantwoording te begrijpen dan dient de bewindvoerder rekening en verantwoording af te leggen aan de kantonrechter: betrokkene ondertekent in dat geval de rekening en verantwoording niet. De curator legt jaarlijks rekening en verantwoording af aan de kantonrechter: betrokkene ondertekent de rekening en verantwoording niet. De rekening en verantwoording moet altijd door de bewindvoerder(s)/curator(en) worden ondertekend.

Jaarlijks ontvangt de rechtbank Oost-Brabant zo'n 35.000 boedelbeschrijvingen en (eind)rekeningen en verantwoordingen. Beide sprekers hamerden er dan ook op dat het beoordelen daarvan efficiënter verloopt als de bankafschriften worden meegestuurd en er een duidelijke toelichting wordt gegeven op de besteding van de financiën, met name als deze afwijkend is ten opzichte van voorgaande jaren. Bij het ontbreken van gevraagde informatie moet deze schriftelijk worden opgevraagd en dat kost tijd en energie. Het kan voorkomen dat een toegezonden stuk niet is aangekomen. Deze zullen dan opnieuw opgevraagd worden.

Een bewindvoerder/curator/mentor dient na 5 jaar verslag te doen aan de kantonrechter van het verloop van het bewind/het mentorschap/de curatele.

Soms wordt de rechtbank door de bewindvoerder/mentor/curator benadert voor advies. Advies geven aan een bewindvoerder/mentor/curator behoort echter **niet** tot de taak van de kantonrechter. De sprekers gaven verder aan dat de bewindvoerder/curator altijd het aanspreekpunt is en dat hij degene is die eindverantwoordelijk is voor het financiële beleid, ook al is het kas- en zakgeldbeheer uitbesteed aan een andere organisatie, zoals bijvoorbeeld SBB Zorginstellingen.

Als de bewindvoerder/mentor/curator overlijdt dient dit zo spoedig mogelijk te worden doorgegeven aan de rechtbank. Het is niet zo, zoals vaak wordt gedacht, dat de rechtbank dit overlijden via de gemeente verneemt. Vervolgens zal er een nieuwe bewindvoerder/mentor/curator benoemd moeten worden. Het bewind/het mentorschap/de curatele eindigt op het moment dat de betrokkene overlijdt. De bewindvoerder/curator dient eindrekening en verantwoording af te leggen aan de erfgenamen van betrokkene. De afwikkeling van de nalatenschap van de betrokkene is geen taak van de bewindvoerder/mentor/curator, maar kan door deze personen worden gedaan als zij daartoe zijn gemachtigd door de erfgenamen.

De bewindvoerder

De bewindvoerder behartigt de vermogensrechtelijke belangen van de betrokkene. De eerste taak van de bewindvoerder is het inventariseren van het vermogen van de betrokkene en het opmaken van een boedelbeschrijving. De bewindvoerder/curator dient direct na zijn benoeming het aanwezige geld te storten op een bankrekening die alleen ten name van betrokkene staat (de zogenaamde beheersrekening). Een en/of rekening met de bewindvoerder/de curator of anderen is niet toegestaan. De bewindvoerder/curator regelt het leefgeld/zakgeld voor betrokken, betaalt de rekeningen en vraagt toeslagen aan en legt jaarlijks rekening en verantwoording af, waarbij de inkomsten en uitgaven opgegeven dienen te worden. Inkomsten en uitgaven dienen zoveel mogelijk in balans te zijn. Voor beheershandelingen heeft de bewindvoerder/curator geen toestemming nodig van de kantonrechter. Denk hierbij aan het onderhoud van het huis, reparaties en het beleggen van geld binnen de grenzen van een defensief of zeer defensief beleggingsprofiel (wil de bewindvoerder/curator risicovoller beleggen dan dient hij vooraf machtiging aan de kantonrechter te vragen).

Bij bewind kan een betrokkene niet langer alleen over de onder het bewind staande goederen beschikken. Betrokkene heeft de toestemming van de bewindvoerder nodig als hij bijvoorbeeld een fiets wil kopen. Weigert de bewindvoerder om toestemming te geven dan kan betrokkene een machtiging aan de kantonrechter vragen voor de aankoop van de fiets. Wil de bewindvoerder een fiets kopen voor betrokkene en kan betrokkene geen toestemming (meer) geven of weigert betrokkene dat, dan kan de bewindvoerder vooraf een machtiging vragen aan de kantonrechter. Is de prijs van de fiets lager dan € 1.500,00 dan kan de bewindvoerder de fiets zonder machtiging van de kantonrechter kopen. Voor de inrichting van een nieuwe kamer is geen machtiging nodig als betrokkene in staat is om toestemming te geven, ook al komt het bedrag boven de €1.500,00. Kan betrokkene geen toestemming geven of weigert hij dat, dan dient de bewindvoerder voordat de aanschaf van de goederen voor de inrichting van de kamer worden gedaan, machtiging te vragen aan de kantonrechter.

Een curator kan zonder toestemming van betrokkene en zonder machtiging van kantonrechter de fiets aanschaffen tot een bedrag van € 1.500,00. Voor een aanschaf boven de € 1.500,00 moet hij vooraf machtiging aan de kantonrechter vragen.

Het spreekt voor zich dat de bewindvoerder en de mentor, wanneer zij verschillende personen zijn, regelmatig overleg dienen te hebben met elkaar.

De rol van de mentor

De mentor vertegenwoordigt de niet-vermogensrechtelijke belangen van een betrokkene op het gebied van verzorging, verpleging, begeleiding en behandeling. De mentor is geen directe hulpverlener, maar regisseert de zorg voor de betrokkene. Het bespreken van het zorgplan is bij uitstek de taak van de mentor. De mentor ziet toe op de woonvorm, een goede dagbesteding en hij bewaakt medische handelingen. Als de mentor problemen signaleert, zal hij of zij aan de bel moeten trekken. De mentor betreft betrokkene zoveel mogelijk bij zijn taak en stimuleert de zelfredzaamheid van betrokkene. Als de betrokkene naar de huisarts moet, is het de mentor die erop toeziet dat de afspraak wordt gemaakt en dat de huisarts ook daadwerkelijk wordt bezocht. De mentor kan zelf de betrokkene hierin begeleiden, maar is dat niet verplicht. De mentor dient erop toe te zien dat de begeleiding wordt geregeld.

De beloningsregeling

Een bewindvoerder/mentor/curator kan aanspraak maken op een beloning. Per 1 januari 2015 geldt de Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren. De jaarbeloning voor de niet-professionele curator bedraagt voor het jaar 2017 en 2018 € 1.078,70 inclusief onkosten. De jaarbeloning voor de niet-professionele bewindvoerder bedraagt voor het jaar 2017 en 2018 € 599,30 en voor de niet-professionele mentor bedraagt deze € 599,30 inclusief onkosten. Is een persoon zowel bewindvoerder als mentor, dan bedraagt de jaarbeloning voor het jaar 2017 en 2018 € 1.078,70 inclusief onkosten. Onder onkosten vallen administratiekosten, reiskosten, portokosten of telefoonkosten.

Niet altijd is een bewindvoerder tevens de mentor. In veel families zijn de taken verdeeld; één familielid is mentor en een ander familielid is bewindvoerder. Door de sprekers werd opgemerkt dat het goed is om ook richting de zorginstelling duidelijk te maken wie welke rol binnen de familie heeft. De begeleiding moet op de hoogte zijn wie, in welke situatie, de contactpersoon is.

Vragen en antwoorden

Is altijd iemand uit de familiekring bewindvoerder?

Heel vaak is iemand uit de familiekring bewindvoerder. Soms is er geen familielid beschikbaar of vindt de familie het een te zware taak. Dan kan een professionele bewindvoerder worden benoemd. Overdracht van de bewindvoering naar iemand anders uit de familiekring gaat niet zonder tussenkomst van de kantonrechter: de kantonrechter ontslaat de ene bewindvoerder en benoemt de opvolgend bewindvoerder.

Kan na scheiding de nieuwe partner van één van de ouders bewindvoerder worden?

Ja dat kan. In dat geval zal de rechter de andere ouder informeren en hij of zij moet akkoord gaan met de benoeming van de nieuwe partner tot bewindvoerder. De kantonrechter beoordeelt altijd of de beoogde bewindvoerder capabel is.

Kun je mentor en bewindvoerder tegelijk zijn van één persoon?

Ja, deze dubbele taak komt veel voor.

Wie kunnen of mogen er geen bewindvoerder/mentor/curator zijn?

Personeel van de instelling waar iemand verblijft, een behandelaar of hulpverlener kunnen niet worden benoemd. Dit om belangenverstremming te voorkomen. Uitzondering hierop is wanneer er vanuit een PGB door een ouder hulp wordt verstrekt aan een thuiswonend kind. Deze persoon is dan zowel verzorger als bewindvoerder.

Bij grote instellingen was het vroeger gebruikelijk dat van daaruit ook de bewindvoering werd geregeld. Dat is om eerder genoemde reden van belangenverstremming sinds een aantal jaren verboden. Bij veel zorgorganisaties is de bewindvoering ondergebracht in een nieuwe organisatievorm, meestal een stichting. Personen werkzaam bij een bewindvoerdersorganisatie die niet voldoet aan deze of andere wettelijke eisen mogen overigens ook geen bewindvoerder worden.

Ik ben mentor maar zit niet op één lijn met de rest van de familie. Wie heeft dan de doorslaggevende stem?

In beginsel geldt dat de mentor/curator de beslissende stem heeft. Een mentor/curator beslist niet over euthanasie: dit is een medische handeling die uitsluitend kan plaatsvinden indien betrokkenen daarvoor zelf toestemming verleent.

Wie neemt de beslissing bij medische behandelingen?

Dat is de mentor/curator, zoveel mogelijk in samenspraak met betrokkene. Die baseert zich daarbij op het oordeel van de behandelaar(s). De mentor/curator wordt geacht zelf informatie te verzamelen om een goede beslissing te kunnen nemen.

Ik ben mentor. Is de huisarts van betrokkene verplicht mij alle informatie te geven?

Ja, als u daarom vraagt moet dat. Omgekeerd bent u ook het aanspreekpunt voor de huisarts.

Ik ben bewindvoerder, de betrokkene heeft geen mentor. Is het verstandig dat zo te laten?

Zo lang het in de huidige situatie niet nodig wordt geacht, omdat betrokkene nog heel goed zelf kan besluiten en verwoorden wat hij of zij wil, is het niet nodig. Op het moment dat begeleiding en andere zorgverleners vragen om een aanspreekpunt, is het verstandig om mentorschap te gaan regelen.

Hoe bepaalt de kantonrechter of iemand wilsbekwaam of wilsonbekwaam is?

De kantonrechter gaat daarbij af op het eigen oordeel en het oordeel van de verzoeker(s), de familie of de zorgverleners. Verder gebruikt de rechter daarbij 'fingerspitzengefühl en boerenverstand'. Op deze vraag is het lastig een eensluidend antwoord te geven.

Mag ik als bewindvoerder gaan beleggen nu de rente zo laag staat en sparen weinig of niets opbrengt?

Als het om beleggen gaat met een defensief of zeer defensief profiel, dan mag dat.

Bij een meer risicovolle belegging moet *vooraf* machtiging aan de kantonrechter worden gevraagd.

De kantonrechter heeft informatie nodig met de verwachte winstverwachting en vraagt argumenten van de bewindvoerder voor deze vorm van beleggen.

Is het slim om te sparen via een uitvaartorganisatie?

Sparen via een uitvaartorganisatie wordt soms als lucratief voorgespiegeld. Toch geeft de rechtbank daar maar mondjesmaat toestemming voor. Uitvaartorganisaties vallen namelijk niet onder het bankwezen en het garantiestelsel geldt dan ook niet. Gaat de uitvaartonderneming failliet dan is betrokkene het geld kwijt.

Mag en kan de betrokkene zelf schenkingen doen?

Over dit onderwerp komen altijd veel vragen binnen bij de rechtbank. Als betrokkene wilsbekwaam is en aangeeft te willen schenken aan een specifiek doel of specifieke personen, en de bewindvoerder acht het verantwoord en geeft toestemming voor het doen van de schenking(en) dan is er geen machtiging nodig van de kantonrechter.

Wanneer de betrokkene niet wilsbekwaam is, gelden er strenge regels voor het doen van schenkingen. Er is dan altijd een voorafgaande machtiging van de kantonrechter nodig. De kantonrechter zal kijken of er een schenkingstraditie is. Is er geen schenkingstraditie dan gaat de beoogde schenking niet door, tenzij het belang van betrokkene dat vereist of door de schenking de

leefomgeving van de betrokkene verbetert (b.v. de schenking van een extra schommel aan een zorginstelling omdat de passie van betrokkene enkel bestaat uit schommelen).

Is het slim om te schenken om te voorkomen dat het vermogen op gaat aan de eigen bijdrage?

Voor de kantonrechter is dat geen reden voor het doen van schenkingen. Schenkingen zijn namelijk niet in het belang van de betrokkene: zij zijn enkel in het belang van de ontvangers van die schenkingen! Voorts is iedereen gebonden aan de wet. Daarom kan de kantonrechter geen goedkeuring verlenen aan het doen van schenkingen om op die manier de eigen bijdrage in het kader van de Wet langdurige zorg te verminderen. Wordt er een schenking aan de zorginstelling gedaan dan moet daar een speciaal doel voor zijn (b.v. de eerder genoemde schommel), die in het belang van betrokkene is.

Is het slim om te schenken om zo te voorkomen dat er erfbelasting moet worden betaald?

Hiervoor geldt dezelfde argumentatie als bij de vorige vraag. Ook dit is geen reden om te schenken.

In welke situaties moet er een machtiging bij de rechter worden aangevraagd?

Alleen als de betrokkene geen toestemming kan geven, omdat hij of zij wilsonbekwaam is, of als de betrokkene wilsbekwaam is, maar geen toestemming geeft. Dat kunnen verschillende situaties zijn: bijvoorbeeld bij de aanschaf van een dure televisie, de aan- of verkoop van een huis, bij schenking, bij geld lenen of geld uitlenen, een erfenis verwerpen of een erfenis verdelen.

Moet ik als bewindvoerder alle posten van in- en uitgaven op het formulier invullen?

Om als kantonrechter inzicht te krijgen in de inkomsten en uitgaven is het prettig om een zo gespecificeerd mogelijk formulier rekening en verantwoording te ontvangen.

Kosten van het administratiekantoor moeten bij de uitgaven gemeld worden. Deze kosten dienen overigens wel afgetrokken te worden van de beloning voor de bewindvoerder/curator.

Hoe moet ik een dagje Efteling verantwoorden? Moet ik alle daar gemaakte uitgaven aantonen met bonnetjes?

De bewindvoerder kan volstaan met één bedrag voor een dagje uit. Het is alleen niet de bedoeling dat de betrokkene alle kosten betaalt van de overige familieleden die bij dit dagje uit zijn meegegaan. Eventueel kan de begeleider van de betrokkene de kosten wel vergoed krijgen ten laste van het vermogen van betrokkene. Is het een gebruik of een speciaal verzoek van de betrokkene om met de hele familie bijvoorbeeld één keer per jaar voor zijn/haar verjaardag uit eten te gaan dan mag het weer wel. Voor de rechtbank is het dan belangrijk om, als er een machtiging wordt gevraagd, een onderbouwing van het verzoek te krijgen.

Kan ik familiebezoek ook opvoeren als kostenpost?

Nee, als u op bezoek gaat is dat in principe gewoon familiebezoek dat u aflegt om het contact binnen de familie te onderhouden. In het geval dat het bezoek in het belang is van de betrokkene, bijvoorbeeld omdat er anders helemaal niemand langs komt of vanwege het feit dat betrokkene in het ziekenhuis ligt, dan mogen deze kosten wel worden opgevoerd. In de laatste situatie is het duidelijk dat bezoeken vaker worden afgelegd dan normaal het geval is. Deze kosten vallen dan niet onder de beloning voor de bewindvoerder. De kostenpost hiervoor moet reëel zijn en in verhouding tot het beschikbare saldo van de betrokkene staan.

Moet ik alle kosten die ik als bewindvoerder/ mentor maak, bijhouden?

Nee, telefoonkosten e.d. gemaakt in het kader van de beschermingsmaatregel hoeft u niet te specificeren. Daarvoor is de beloningsregel in het leven geroepen. Wel is het slim om bij specifieke hoge(re) uitgaven, zoals de uitbesteding van de administratie, dit te melden. Daarmee maakt de bewindvoerder het voor de rechter duidelijk hoe het bewindvoederschap is georganiseerd. Let op: administratiekosten dienen van jaarbeloning van de bewindvoerder te worden afgetrokken. De bewindvoerder kan nooit meer onkosten opvoeren dan de hoogte van de jaarbeloning.

Kan ik waskosten opvoeren als kostenpost?

Ja, als u de was van de betrokkene zelf doet, dan kunt u die kosten opvoeren. Dit zijn geen kosten die u maakt vanuit het bewindvoederschap. Volg daarbij de richtlijnen van het NIBUD.

Ik moet elk jaar een begroting van de kosten die ik maak voor betrokkene indienen. Ik vind dat betuttelend.

De rechtbank wil hiermee voorkomen dat er ongebruikelijke en ongeoorloofde declaraties van kosten worden gedaan ten laste van het vermogen van betrokkene. Bij de rechtbank Oost-Brabant hoeft dit niet, maar er wordt wel een duidelijke verantwoording achteraf gevraagd. De conclusie is dat de werkwijze bij de verschillende rechtbanken niet hetzelfde is. Vragen of bezwaren hierover kunnen bij de rechtbank kenbaar worden gemaakt.

In hoeverre kan de gemeente tegemoet komen in een bijdrage aan de kosten voor professionele bewindvoering?

Alleen in het geval de betrokkene een gering inkomen heeft, kan er een beroep worden gedaan op de Bijzondere Bijstand van de gemeente. Bij de aanwezigheid van vermogen zal de betrokkene een afwijzing krijgen van de gemeente.

Kan ik voor de rekening en verantwoording volstaan met het doorsturen van het papieren jaaroverzicht, zoals ik die van SBB Zorginstellingen ontvang?

Nee, dat kan alleen als SBB Zorginstellingen zelf de bewindvoerder is. Het overzicht van de beheerrekening mag u wel als bijlage meesturen. Een bewindvoerder moet ook over de andere bankrekeningen rekening en verantwoording afleggen. In het geval er alleen maar een bankrekening is, te weten de beheerrekening bij SBB Zorginstellingen, is het voor de rechter onduidelijk waarom SBB zelf geen bewindvoerder is. Er is in die situatie immers sprake van een dubbel beheer.

Waarom is de rechtbank nog niet bezig met digitale verwerking van de rekening en verantwoording?

Nog niet iedereen heeft de mogelijkheid om de informatie digitaal aan te leveren, is de ervaring van de rechtbank. En ook al zou dat wel zo zijn, dan heeft de Rechtbank nog niet alle programma's gereed om de informatie te verwerken. Daar wordt overigens wel aan gewerkt.

Ik snap het taalgebruik van de rekening en verantwoording niet en voldoe langzamerhand niet (meer) aan de boekhouderfunctie die de Rechtbank van me verlangt.

In het geval de bewindvoerder het te moeilijk vindt (worden), is het mogelijk om aan de rechtbank te vragen om ontslagen te worden als bewindvoerder. Er kan dan een opvolgend niet-professionele of professionele bewindvoerder worden benoemd. Een bewindvoerder kan de administratie ook

uitbesteden aan een administratiekantoor. Nogmaals: de daaraan verbonden kosten moeten in mindering worden gebracht op de jaarbeloning.

Op de beschikking staat de naam van de betrokkene niet juist vermeld. Heb ik een nieuwe beschikking nodig?

Nee, er kan dan worden volstaan met een rectificatie. Het is wel belangrijk dat het wordt doorgegeven. Alle gegevens in de beschikking moeten correct zijn.

Hoe wordt bepaald welke rechtbank de aanvraag voor een beschermingsmaatregel behandelt?

Dat is de woonplaats van de betrokkene.

Kan de bewindvoerder ook de nalatenschap van betrokkene regelen als hij /zij is overleden?

Nee, bij overlijden van betrokkene stopt het bewind en de taak van de bewindvoerder.

Wat gebeurt er als de bewindvoerder/ curator/ mentor overlijdt?

Tot er door de kantonrechter een nieuwe bewindvoerder/ curator/ mentor moeten de erfgenamen van de overleden bewindvoerder/curator/mentor de taak overnemen en al datgene doen dat niet zonder nadeel van betrokkene kan worden uitgesteld, tot er een opvolgend bewindvoerder/mentor/curator is benoemd. Omdat dit een vervelende situatie is, is het raadzaam om dit te voorkomen. Zo kunnen er twee bewindvoerders worden benoemd door de kantonrechter.

Kan ik als bewindvoerder ook een testament maken voor de belanghebbende?

Nee, een testamant kan alleen door de wilsbekwame betrokkene zelf worden gemaakt. Is de betrokkene wilsbekwaam en de notaris beoordeelt dit ook als zodanig, dan kan de betrokkene zijn uiterste wilsbeschikking maken.

Wat moet ik doen als betrokkene erfgenaam wordt?

In deze situatie dient de bewindvoerder dit direct te melden aan de rechtbank. Bij aanwezigheid van een testament moet een kopie daarvan naar de rechtbank worden gezonden. Als betrokkene geen toestemming kan geven moet de nalatenschap altijd namens betrokkene beneficiair worden aanvaard. De erfenis kan, als deze b.v. negatief is, ook namens betrokkene worden verworpen. Hiervoor is altijd een machtiging van de kantonrechter nodig. Voor deelneming aan de verdeling van de nalatenschap is ook machtiging van de kantonrechter nodig als betrokkene geen toestemming kan of wil geven. Omdat het hier meestal om ingewikkelde situaties gaat, is contact met de rechtbank over deze zaken raadzaam.

Wanneer betaal ik griffierecht?

Voor de instelling van een beschermingsmaatregel en voor de opheffing daarvan is griffierecht verschuldigd. Wordt in één verzoekschrift de instelling van een bewind en een mentorschap verzocht, dan is maar een maal griffierecht verschuldigd.

Tot slot

De heer Verstappen bedankte de sprekers voor hun inhoudelijke en heldere presentatie. Veel aanwezigen gaven aan het prettig te vinden om op deze manier bijgepraat te worden door de sprekers en waarbij ook duidelijk werd gemaakt dat de bewindvoerder/mentor/curator een

belangrijke taak uitvoeren die gewaardeerd wordt. De bijeenkomst werd mede gefinancierd vanuit Dichterbij. Dichterbij stelt zich daarbij op het standpunt dat het belangrijk is dat op de werkvloer de afspraken over wie mentor en bewindvoerder is duidelijk moeten zijn voor alle partijen. Belangrijke beslissingen of het nu de dagbesteding, medische zaken of de financiële bijdrage betreft, moeten bij de juiste persoon worden gelegd.

Wilt u meer weten? Op de site www.goedvertegenwoordigd.nl en www.rechtspraak.nl is meer informatie over dit onderwerp te vinden. Rechtspraak.nl levert daarnaast ook downloads van formulieren zoals de rekening en verantwoording en de aanvraagprocedure voor vertegenwoordiging.

In de bijlage een overzicht van nuttige websites.